

ორგანული ფინიკი ჯორჯიაში: ერთად მუშაობა მარმარილოს ხის ტკიპასთან საბრძოლველად

მიუხედავად მცირე ზომისა, აზიურ ფაროსანას მნიშვნელოვანი ზიანის მიყენება შეუძლია, საქართველოში თხილის წარმოებისთვის ის ერთ-ერთ მთავარ გამოწვევად იქცა მას შემდეგ, რაც ქვეყანაში პირველად 2017 წელს გამოჩნდა. ძლიერი გავრცელების შემთხვევაში, აზიურმა ფაროსანამ შესაძლოა ათასობით ფერმერული ოჯახისთვის მოსავლის მნიშვნელოვანი დანაკარგი გამოიწვიოს.

ვითარება განსაკუთრებით რთულია ორგანული წარმოების შემთხვევაში. თხილის წარმოებაში მავნებლების წინააღმდეგ ხშირად გამოიყენება მცენარეთა დაცვის ქიმიური საშუალებები, თუმცა ორგანულ მეურნეობებში მათი გამოყენება მკაცრად შეზღუდულია. შესაბამისად, აუცილებელია ისეთი ეფექტიანი მეთოდების მოძიება და დანერგვა, რომლებიც ორგანული წარმოების მოთხოვნებთან თავსებადია.

სწორედ ამ გამოწვევაზე რეაგირებას ემსახურება Pakka Foundation-ის, Pakka Georgia-სა და NCC-ის ერთობლივი პროექტი - „*საქართველოს სოფლის მეურნეობის კონკურენტუნარიანობის გაუმჯობესება: თხილისა და ნუშის მდგრადი აგროკულტურული სისტემები კახეთსა და სამეგრელოში*“

პროექტი ხორციელდება 2025 წლის ივლისიდან 2028 წლის ივნისამდე, ავსტრიის საერთაშორისო პარტნიორობის (International Partnerships Austria) ფარგლებში, ავსტრიის განვითარების სააგენტოს (ADA) მიერ 650,000 ევროს ოდენობით ფინანსური მხარდაჭერით.

პროექტის ერთ-ერთი მნიშვნელოვანი მიმართულებაა სხვადასხვა დაინტერესებულ მხარეებს შორის თანამშრომლობა. ისეთი გამოწვევის გადაჭრა, როგორიცაა აზიური ფაროსანა, მხოლოდ ერთი ორგანიზაციის ძალისხმევით შეუძლებელია. ამისათვის საჭიროა ფერმერების, მეცნიერებისა და მკვლევარების, სახელმწიფო უწყებებისა და კერძო სექტორის ცოდნისა და გამოცდილების გაერთიანება. სწორედ ამიტომ, პაკკა ჯორჯია მჭიდროდ თანამშრომლობს სურსათის ეროვნულ სააგენტოსთან, სოფლის განვითარების სააგენტოსთან, ორგანული თხილის მწარმოებელ ფერმერთა ასოციაცია „კაკვასნათთან“ და სხვა დაინტერესებულ მხარეებთან.

რომელი მახეა ყველაზე ეფექტიანი?

სურსათის ეროვნულ სააგენტოსთან თანამშრომლობით, პაკკა ჯორჯია ორგანული თხილის წარმოებაში აზიური ფაროსანას წინააღმდეგ ბრძოლის სხვადასხვა მეთოდს ცდის. ამ მიზნით, კომპანიამ დაამუშადა და დაამონტაჟა სპეციალური ხაფანგები, ხოლო სურსათის ეროვნული სააგენტო ექსპერიმენტისთვის საჭირო ფერმონებით

უზრუნველყოფს პროექტს. ფერომონები აზიურ ფაროსანას ხაფანგებისკენ იზიდავს, რაც მავნებლის მიზნობრივად დაჭერის შესაძლებლობას იძლევა.

მიმდინარე ექსპერიმენტის ფარგლებში ხდება სხვადასხვა დიზაინისა და კონფიგურაციის ხაფანგების ეფექტიანობის შედარება. მიზანია ისეთი მეთოდების გამოვლენა, რომლებიც განსაკუთრებით ეფექტიანი იქნება და, ამავდროულად, თავსებადი ორგანული თხილის წარმოების მოთხოვნებთან. ექსპერიმენტი სამეგრელოსა და კახეთში მიმდინარეობს.

ექსპერიმენტს სამეცნიერო მხარდაჭერას უწევს ორი ექსპერტი: პროფესორი გიორგი ჯაფოშვილი, საქართველოს აგრარული უნივერსიტეტიდან და პროფესორი მაკა მურვანიძე, ივანე ჯავახიშვილის სახელობის თბილისის სახელმწიფო უნივერსიტეტიდან. ექსპერიმენტის მიმდინარეობის პერიოდში ისინი პროექტის გუნდს სამეცნიერო კონსულტაციას უწევენ.

ცოდნიდან პრაქტიკულ გადაწყვეტილებებამდე

ეს მაგალითი ნათლად აჩვენებს, რამდენად მნიშვნელოვანია თანამშრომლობა მდგრადი სოფლის მეურნეობის განვითარებისთვის. მხოლოდ სამეცნიერო ცოდნა საკმარისი არ არის, საჭიროა მისი რეალურ პირობებში გამოცდა და ისეთ პრაქტიკულ გადაწყვეტილებებზე გარდაქმნა, რომელთა გამოყენებასაც ფერმერები უშუალოდ შეძლებენ.

ერთობლივი მუშაობის შედეგად, პროექტი აგროვებს ცოდნასა და გამოცდილებას, რომელიც ორგანული თხილის მწარმოებელ ფერმერებს დაეხმარება უკეთ დაიცვან მოსავალი აზიური ფაროსანასგან. ამავდროულად, ეს საქმიანობა ხელს უწყობს საქართველოში ორგანული თხილის სექტორის გრძელვადიანი მდგრადობის გაძლიერებას.

ერთად ვცდით სხვადასხვა მიდგომას, ვაგროვებთ მონაცემებს და ვავითარებთ პრაქტიკულ გადაწყვეტილებებს, რომლებიც მომავალში საქართველოს მასშტაბით ფერმერებისთვის სასარგებლო იქნება.

ავსტრიის განვითარების სააგენტო (ADA) არ იღებს პასუხისმგებლობას პარტნიორი ორგანიზაციების მიერ მომზადებული საკომუნიკაციო მასალების შინაარსზე. აღნიშნულ მასალებში წარმოდგენილ განცხადებებზე, მოსაზრებებსა და ინფორმაციაზე პასუხისმგებლობა სრულად ეკისრებათ შესაბამის ავტორებს და ისინი შესაძლოა არ ასახავდეს ავსტრიის განვითარების სააგენტოს (ADA) პოზიციას ან შეხედულებებს.